

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o p[ro]pt[er] sue p[er]sonae i[n] extimabile[m] dignitatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

inexplica, formositatis Fo. C VI

tota ipsa in² et vnde dñia singularit² reluit maiestate. Si qibz multoz dⁱ hōris s^a supficiē t^e re² Gen. h. Et p^s. Flumis ipet² letificat citate dⁱ. eccliaz. Hic Hiero. i ficas a p^e celesti luxta pmissū filij dicentis Jo. xv. Siq^s mihi mis^r, hōrificabit eū i capite ifluere, i maria² sic i collo trāssū/ pⁱ me^r h^e in cel. qnto hōre credere dēm^r dēte. Sic g^d dⁱ Ia. j. Qd datū opt. rō dō. p^fec. desur. ē des. a pie lu. r h p*iesu Christū* hōrificari. Si rato hōre dino hōran^r mi/ sti dⁱ i celoz scipe aut enarrare poterit hōre m̄is der. Sic ei decet filiū/z sic deez m̄is ut chī filial' aspect^r ad m̄iz sit sin ita vult m̄iz luam honorare i oib^r sue grē gularissim^r ars amorosissim^r z familiaris donis vt r m̄s eā tota deuotioē venere^r tas admodū olcissima ruerēta q̄ singlaris mur rāq̄ regina mie z m̄iz grē salutis. exccelerissima adeo q̄ no deez filiū av Hecē g^d duo decima corde sue stella: glia spicere tota celeste curia s^l suprā p̄ m̄iz vīz deez honor q̄ singlaris adorna^r hō sub tū reverēta. Id p^s us inexplicabile e^r norāpp^r illā excellētia dispelatue autorū qnta glē intimitatē: qdulci familiaritatē: tato. Ad eam^r igē cū lūma huūlitate cū sū, q̄ singlaris reuerēta fili^r dei se ingeit m̄i ma reuerēta: cū lūma deuotioē hāc m̄iz. vīz. Et hec p^e cecia stellariz. Gla illa subli/ 2 solatiōis z grē. Dac dispelatue dono p^m mis q̄ singlaris glificat^r adorna^r p^p excel diuine clemētē. Hac regina dulcedis z mie leū illa hōrificare familiaritas. Un t ad ei^r pedes p^rstrati clame^r cū ecē dī decima stella: glia brifcarie sublimat^r cerētes. Salve regia misericordia vita dulcedo vīz glia illa q̄ singlariter sublimat^r bono z speciā salue. Ad te Namam^r exules fi rat p^f sublimitate singulare stat^r sui bīu. Ldō dicam^r q̄ admirā sl̄h eue rē. sic Nā i illo celesti regno rāq̄ suprā dñia da erat hec sacra nūs^rgo spiritib^r atq^r regi celestis curie p^r se coplervnū ire agelis^r i sua afflūtioē p^p sue psonē i grī statu cui bz recta rōne alta psona n̄ p^r extimabilē dignitatē: p^p quā dignitatē addi p^f et singularē dignitatē. Leteri q̄ catas ab ecē. Felix naq^r es sacra^rgo ma de sc̄i lūe in statu alien^r ordi angeloz. ria z oī laude dignissima. Ite. Qd se beata Sz bec^rgo m̄ est in statu quodā ceteros sblūmis spōsa dñia ageloz s^lq̄ oī sc̄o^r q̄ magnā laude dignitas tua mere^r forma trāscēdet singlaris ei cōpetēti. Sic enim vīz chī: sic z vna m̄i ei^r. Sic g^d singlaris ē stat^r chī rāq̄ regg oīm: sic z singlaris ē stat^r marie m̄is ei^r trāscēdes iextumā biliter statū z dignitatē oīm angeloz arq̄ boīm. Qdē ei ceteri sū dei misit: p^rayero m̄i. Sic itaq^r chī etiā inqntū hō oēz oī dñe p^m p^ditioē trāscēdit nec potuit ab vniuerso. Pteri: sic soli m̄is ei^r dignitas cū eo oēz vniuersi ordinē trāscēdit. q̄ pē cui cātat ecclia. Quē celi capere nō poterant: tuo gremio p^rulisti. Hec ē g^yndedecia stell^r la glia vīz singlarissima quā bz ex singlaris īqdā statu brifcarie sublimitat^r. Duo decima stella dⁱ glia dispēsatue auctorita^r tis vīz glia illa seu dignitas q̄ singlariter honorat^r glificat ex eo q̄ oīs grā de celo descedēs dispēsat p^r man^r marie. Et hō sibi quenit a tpe exceptiois filij dei. Tūc ei fa^r etiā p^rtoa celi: stella man^r; dñia m̄di regia m̄i: m̄i grē z pietar. Et p^rtere bñ dicit^r q̄ a plena: q̄ p^r ea nob oīs grā venit. Iste fo s ille ascedēs dⁱ tra q̄ irrīgabat vniuerso.

20 4

¶ Ger. de assūp. b. virgīs De excell.

xiiij. p̄iarchis. xciij. regibz: et a. xliij. duci
bus. et Lu. j. cī genealogia scribit ab adā
et qua vsc̄ ad chīm: ut sic ostēderet deo q̄
omnes nobilitates carnales seu originales
aut corpales generi hūano p̄cessere in adā et
alijs sequentibz. q̄ viginē matrē terminaret ad
chīm dñm om̄ nobilissimū q̄ ultim⁹ p̄iar
cha et rex et dux illi⁹ p̄poli istitici fuit. et hoc
clare ostendit. nā in ev̄ adūctu ois nobilitas
illū⁹ p̄poli terminata ē. Q̄ i. ḡis p̄fecture
et nobilitates q̄ p̄nit esse in alijs p̄sonā hūa
manā fīm originē sanguinis/ describunt euan
geliste in hac nobilissima p̄uella fuisse p̄p̄t
xp̄inqtatē ad chīm dñm. Iō opter dicere
q̄ ei⁹ nobilitas carnal p̄fert om̄ regū et re
ginaz: impator et impatricum nobilitati
et sic de oibz alijs sanguinis nobilitatibz.
Q̄ aut nobilitas illa regalis sublimis q̄/
dem et p̄cellens que dei p̄uidentia et auctorit
ate p̄cessa fuit regi/ fuerit excellētissime et
p̄fectissime in maria: sic p̄ ossum⁹ p̄suadere
Nā hm̄i regalis nobilitas radix et initia
fuit hūilitas dāvid. Nā dāvid fuit diuina
p̄uidentia cōstitut⁹ saul rex isrl: etiā p̄p̄t hūi
litatē suā. sed postea p̄p̄t suā sup̄bia eic⁹ a
deo. Ili. j. Re. xv. de ei samuel. Nōne cu
p̄p̄t esses in ocul⁹ tuis/ caput in tribubz
isrl fact⁹ es: vñxitq̄ te dñs in rege sup̄ isrl.
Et postea sequit⁹. q̄a p̄ieciſti sermones dñi
et p̄ieciſte dñs nō ſit rex sup̄ isrl. Et leq̄t
post. Scidit dñs regnus isrl: te hodie et
tradidit illud p̄xio tuo meliori te Hec ibi.
Hoc ē fuit regnū hūili puerō dāvid q̄ cu
ad eū veniſſet p̄pha eū vñctur⁹ in rege/ cu
ſtodiebat oues p̄is ſuī ſuī ſeſſerit h̄z. j. Reg.
xvi. Radix iḡis ſe nobilitas regalē hūi
litas. Lū ē h̄z viginē fuerit p̄fundissima
hūilitas de q̄ s. dixim⁹: ſequit⁹ q̄ in ea fuit
excellētissime clarissima regalis nobilitas
¶ H̄da fuit nobilitas ſacerdotalis. Fuit
em deſcribu aarō q̄ erat ſum⁹ ſacerdos. Nā
Lū. j. h̄z q̄ h̄z vigo erat cogeta helisabet
¶ Et aut ibidē h̄z erat helisaber d̄ filiabz: aar
on. Permitte q̄p̄e erāt trib⁹ ſacerdotal⁹ et
trib⁹ regia. nā et aarō vñcōe habuit d̄ iuda
helisabet ſororē naafon: et totada potifer
isobeth filiā reg⁹ iorā: et h̄z in histoſcho
laſtica. Potuit etiam (v̄ d̄ Beda) hm̄i
p̄iūctio recētiori tpeſter dat⁹ nuptui ſemi
nis de trib⁹ i trib⁹ ut manifeſte p̄ſtare et
atā maria q̄ de trib⁹ regia deſcederat cu

trib⁹ ſacerdotali cognitionē cognit⁹ habili
tate: et ita h̄z Maria de vtraz trib⁹ erat.
Voluit em̄ dñs vt he trib⁹ p̄uilegiate mi
ſcerent ad inuitē p̄pter mysteriū. q̄ dñs d̄
eis nascitur⁹ erat q̄ vere rex ſacerdos p̄
nob̄ ſeip̄ ſofferet: et fideles ſuos in milio
tia h̄z vite p̄uigentes regeret et p̄victoriā
coronaret. Ch̄rys. Dignū erat atq̄ conue
niens celeſti mysterio ut eadē maria q̄ mā
dñi ſim carnē eſſe meruit/ et ex regali gene
re et ſacerdotali p̄genie et origine naſceret
de q̄ ſuī dei q̄ rex et ſacerdos etern⁹ ē cor
pus hūane carnis affūpit. hec ille. Eſt di
cas: q̄ ſim legem q̄libet de trib⁹ et familia
lūa debebat duſere vñcōe. q̄ no potuerit
hm̄i trib⁹ ita eſſe p̄mixte. Rñdet: h̄ facit
hm̄i ſtatiſ ne diſtributio ſorū ſudere
Leuitica aut trib⁹ ſorē int̄ ceteras trib⁹ ū
hēbar. Ideo d̄ illa trib⁹ poterat nuſre cui
volebat. ¶ Tertia ē nobilitas ſtatal: de q̄
d̄ H̄co. Nobilitas ſumā ē apud deū: vir
tutis et claz. Cōſtar eqdē viginē glōſam
hac nobilitate p̄tut ſuſſe p̄ cerer̄ clarissi
mā. q̄ cōſtar eā oibz gratiā et p̄tut ſuſſe
plenissimā: ſic iā ſ. pluries dixim⁹. Part
itaq̄ ſuā ſit ad eā hūila deuotio acq̄re
jerētia. Bern. Intuēti q̄no deuotiois
affectu a nob̄ voluit de maria honoriati q̄
tori boni plenitudine poſuit i Maria: vt
pindet ſiq̄d ſpeſ ſiq̄d ſatur⁹: ſiq̄d grē i nob̄
est/ ab ea nouerim⁹ rediūdasse. hec ille. Pa
ter itaq̄ et h̄z vgo fuit nobilior p̄ſona to
ti⁹ hūani generi: tāteq̄ p̄fectiois q̄ etiā
nō fuſſet mater dei merito debuſſeret
domina mundi. ¶

Secūda ē dignitas dñi

m̄nitas. Est at i maria triplex dina ma
Prima ſubſtātialis (termītas).

¶ Secunda legalis.

¶ Tertia ſp̄ualis.

Dña iḡis m̄nitas ei⁹ d̄ m̄nitas ſubalit⁹.
Et ē illa ſuīne venerāda m̄nitas q̄ d̄: m̄
dei. q̄ d̄ ſubſtātial: q̄ d̄ p̄p̄ia ſuba ge
nūt filiū d̄. Nā ē patz q̄ d̄ ſubſtātial:
tas dina cū p̄ eaz ſit m̄ dei. ¶ Z aut de hac
m̄nitate aliq̄ ſ. dixerim⁹: tñ reſtāt aliq̄ d̄
cēda: q̄ nec reuera tot hūi m̄nitas p̄uile
gia dicere poſſū: q̄ ſp̄ ſint ap̄lo: a dicens
da. Est em̄ in hac m̄nitate abyſſus qdāz

inextimabilis dignitatis Fo. CVII

hunc miras sume veneranda: quia ipsa est mater deitatem admiranda quia mater est et homo. Dominus inquit ei cum patre filia. Sume istud a nobis collaudadaturque per hoc munitate venit humanus gener redemptio. In hac siquidem munitate stat singularissima et precellentissima. Virgines per rogariua. Beatus. Hec est virgines nra gratia singularis et excellenterissima pro gratia marie quod sunt in unius eundemque cum deo pte meruit habere coem. hec ille. Propterea hanc munitate singulare quodammodo est ei: dominus tecum. Dominus enim cum sanctis angelis est per gloriam: cum sanctis hominibus solidi per gloriam: sed etiam per naturam: ut possit homo dicere: Emanuel. Nobiscum deus. sed per naturam socius quod dicere non potest angelus. quod sic hoc habet. nam non est angelus apud qui angelica natura non sibi unita semper abracta quoniam gratia marie orta de semine abracta natura humana assupstis. Cum beata atque gratia non solidi per gloriam fuit et natura: sed per assumptionem carnis ipsius portatorum sine virilis admittente seis: ut dicat ei dominus tecum: Quoniam secundum carnaliter portatio. Unde et dominus tecum longe excellenterque cum ceteris sanctis cum quibus est spiritus alterum et in corde. sed tecum est et spiritualiter in corde corporaliter. Veritas. Non deus dominus in te. sed dominus tecum. Dominus enim qui ubique equum est et per similitudinem subiectum: alitum est in rationalibus creaturis quam in ceteris. et iterum alitum in bonis: alterum in malis. Ita sane est in creaturis irrationalibus: ut si capiat ab eis. A rationalibus autem oibz capi potest cognitionem: sed tamen a bonis capi per amorem. In solidis bonis ita est etiam sit cum ipsis per cordia voluntatis. Nam dum suas voluntates iusticie subdilat per hoc ab aliis voluntate non dissentunt: dum sibi spiritualiter agunt. Sed tamen ista sit cum oibz sanctis spiritualiter: singulariter ut cum matre cuiusque utrumque recta est sensatio fuit ut illi non soli voluntate sed etiam carne sibi transferetur: ac de sua gratia suba fieret unus christus que est sensus etiam de gratia: ut illi dei et coram ipso electi. Nec duo filii: sed unius filius utriusque. Aut ergo angelus: dominus tecum. Nec tamen dominus filius quem carne tua iduus: sed et dominus spiritualis de quo capiatur: et ipse deus per quem genuit quem cocepit. Domini tecum quod filius suu factuu. Filius tecum quod ad predictum te mirabile sacrum mirum et simile refutat genitale secretum: et tibi refutat intercessum gratiae sanguinum. Spiritualis tecum: quod cum pie et filio tuu sacrificat utrumque. Huncque beatus. Singulariter ergo gratia misericordia dicitur est. Doms tecum. Qui igitur quod saluatorum: quod est ipse

cum ea. Unde dominus magister dicitur. Inuenientur pueri Iesu cum maria nra et ei regis. ut eis ea sequeantur. Implorant gratias fratres virginum nec diffidas dominus potest auxiliandi: quod dominus est cum ea. Quo solo comite quod caruerit anterius est turbam hominum secum habet: ut illi. Eccl. iiiij. Ut soli quoniam si ceciderit in his subleuat. Solus enim est comes iste quod possit cadere subleuat. Secunda est misericordia legalis quod facta est in iohannes eiusdem operis secundum legale adoptionem facta est autoritate summi principis dicentis marie Ioh. xix. Dilectus ecce filius tuus. Et iohannes. Ecce misericordia tua domini aut hec misericordia dina: quod facta est autoritate dina. Est dicas haec misericordia nihil pertinere ad dignitatem gratiae. Respondeamus. Est non multum pertinet ad dignitatem marie quod dicitur quod discipli coparione meritorum illorum quod est in summa misericordia: et quod dicitur res mea non habeo nisi puri quod matrem erat dei veritas: tamen in sensu mystico multum spectat ad honoris misericordie et divinae ordinatio dicitur est in iohannes. I. gratiae. Iohannes enim gratia interpretatur. Dic gratias gratia dicitur misericordia. Et hec secunda misericordia secundum exponitur. Nam quod misericordia est saluatorum idcirco misericordia est. Cum enim sit misericordia eiusque per misericordiam eius est et autoris gratiae. Christi: de quod est Iohannes. I. Gloria et gratias per Iesum Christum faceta est. ita recte vocata misericordia. Tertia est misericordia spiritualis: quod est de misericordia oim bonorum: quod ut pia misericordia generat et nutrit meritum et exemplis arborum praecognitionis. Et hec est de misericordia misericordia. quod est sibi plenaria per spiritualia etiam per divinam misericordiam: et propter hoc quod ipsa est misericordia dei. Cum enim sit misericordia eius etiam oim filiorum dei. Et si enim ynicum filium corporaliter genuit: in eo tamen spiritualiter est effecta magna multitudinis filiorum opus quod Christus primo genitus est. Unde signatur de Iohannes. I. quod peperit filium suum primo genitum. Et secundum Iohannes. viij. Ut sit ipse primo genitus in multis fratribus. Hec itaque tertia misericordia secundum exponitur. scilicet quod etiam ex secunda. quod cum sit misericordia: misericordia est oim filiorum gratiae. Unde intelligi potest per hoc quod ergo beata est facta est misericordia iohannes non solum interpretatur gratia: sed etiam in qua est gratia. Per hoc itaque quod imperator celestis in throno crucis resides marre suam gratiam dedit iohannem in matrem: in suauitatem et culibet in qua est gratia gratum facies deus et virgo maria in matrem spirituali. Anselmus. Mater dei facta est misericordia nostra. Hec ille. Est inquit mater nostra spirituali genitura sic enim christus genuit nos ad esse spiritualia. Sic enim christus genuit nos ad esse spiritualia. le in cruce patiendo quod perfectus est quod esse

¶¶ f

Ber. de assūptōe b. vir. De excel.

naturale: ita et brā pgo nos genuit et peperit in maxis doloribz filio o cōpatēdo. Unū ita exponit Alb. magnū illū Isa. vi. Parcuruit sūo filios suos. i. brā pgo q̄ speculabz misteriū passiōis. Sion em interpretat speculatio. Scđo ē mīrā sp̄cālī cura. Q̄nta ē cura brē p̄gini d nob. Ber. Sileat mīaz tuā o pgo brā q̄cūq̄ in suis necessitatibz te fideli uocatā sibi senserit defuisse. Tertio est mīrā celestīlī honore et plātura: q̄ sub deo i sup̄mā dignitatē plātois instituta. Unū ecclia vocat ea reginā celoz et dñam angeloz. Qualiū sit ista mīrā ipa de se loq̄ns seu ecclia in ei⁹ psona: dt Eccl xxiiij. Ego mīrā pulcre dilectōis et timorū et agnitionis et sc̄tē spei. Pulcre dilectōis p̄ extītā charitatē. timorū reuerētial p̄fūdissimā hūilitatē. agnitionis. fidei p̄firmissimā p̄nitētē. sc̄tē spei ad eō bonū et sup̄na felicitatē. Unū etiā mīrā ē eoz q̄ h̄nt ulta q̄tuor vīz iustoz. Jo recte dīr bndicta in mīleribz nō q̄ sola sine cōcupiā cōcepit et sine dole: e pepit: s̄z q̄ p̄ oibz i. ple mulūPLICATA EST. Bndicta in q̄z in mīleribz. i. p̄ oibz mīleribz: inf̄ oes mīleres: et p̄l q̄ oes mīleres: q̄ (vt dīr Aug.) vita et bndictionē virz et mīleribz ipetrasti. Patet itaq̄ scđo principalis dignitas. s. dignitas dñe mīritas: q̄ p̄fecto ē dignitas iextiabilis cōstitutis q̄ ad p̄mā mīritatē: inextiabilis sc̄ritudis q̄ ad sc̄daz: et inextiabilis dulcedis q̄ ad tertiarū

Tertia principalis dignitas ē dignitas meritorie sublimitatē. Est autē meritū op̄r̄tuosū deo acceptū. p̄ q̄ sic a deo retributio et digna merēti v̄l alteri. p̄ q̄ tñlerū. Unū pater q̄ meritū facit merente dignū alīq̄ retributio glōsa. Meritus ḡspectat ad dignitatē p̄sonae: et sic magnitudo meritorie ad magnitudinē dignitatē. In maria autē fuit excellētissima magnitudo meritorie: q̄d p̄t̄ declarari p̄ tres considerationes. Prima est cōsideratio p̄uie sp̄nalis dispositōis. Scđo ē cōsideratio p̄prie psonal p̄ditiois. Tertia est cōsideratio multifariorū p̄ualis opatiois. Prima declarat excellētiā et magnitudinē meritorie: q̄d ad acceptabilitatē. Scđo q̄ ad nobilitatē. Tertia q̄ ad plurālitatē. Prima igif est cōsideratio p̄uie sp̄nalis dispositōis. Hec autē merēdi dispositio fuit in virginē

mīrē p̄cellētissima p̄p̄t̄ tria. Primo p̄ter sue puritatis iegritatē i cōramiabile. Sp̄em vī s̄. dixim⁹ purissima fuit et ab oī pecato etiā veniali alienissima. Petītū p̄p̄t̄ veniale l̄z n̄ tollat facultatē mercēdi: dimittit in vim meriti et ab ope meritorio retardat. Nā petītū ventiale diminuit feruorē charitatis et disponit ad ruinā. Greg. in pasto. Qui mīma p̄cā deuītare neglegere rit: de statu iusticie nō qdē repēte: s̄z paulatim et p̄tūlūtām cōdit. Idē vīz Greg. di. q̄ veniale obseurat: iō minuit vim meriti. Brā autē virgo s̄p̄t̄ fuit purissima: et sic ad faciēdū op̄r̄deo acceptū disposita. Scđo p̄p̄t̄ sue fidei firmitatē immolabiliē. Fides p̄fecto reddit aiam deo grātā ceptāt̄ sic ad op̄r̄deo acceptū disposita. Unū heb. xij. Fide abel plīmā hostiā obtulit deo. Et ex o p̄posito ibidē dīr. Sine fide de ip̄ossible ē placere deo. Quātū yaleat ad n̄grītū fides: patet euiderer i euāgēlo vbi freqūt̄ dñs plīmā p̄ salutē sue fidei aritribuit. Lu. viij. dt magd. Fides tua resūt̄ uā fecit. Et in mīlē alīs loc̄ idēm dīr alīs mīlē. Brā autē virgo mīrā s̄p̄t̄ fuit. Fide firmatū: idēm ad merēdū dispositissima. Ego q̄p̄e passiōis chī i ea sola remāst̄ s̄p̄t̄ iūgit illesa fides et illibata. Aug. Dū vīus q̄s vacillādo besitabat: hec q̄ fide concepit: hec q̄ semel a deo suscepit nūc p̄didit: sp̄eq̄ firmissima resurrectiōis glāz exp̄tauit. Hec ille. Et q̄ sub pīa p̄tēplātōne cōcludere possum⁹ et merita oīm marrēru q̄ postea passi fūt̄: p̄ sustinēda fide qdā illa sola illelam fūauerat: eam speali qdā modō spectat: imo et oīm fideliū q̄ postea fuerunt et erūt̄ merita. Ab ea nāq̄ ad eos deīriuata ē fides in q̄ et p̄ quam meruerūt.

Tertio p̄p̄t̄ ḡre et charitatis cōstitutidē inexplicable. Brā q̄p̄e et charitas marie dispositio ad meritū: q̄ facit op̄r̄deo grātā. Unū dt ap̄ls. i. cox. xij. Si charitatis non habuerōt̄ nūbilisū. s. q̄ntum ad effe sp̄ua et meritoriu. Idō etiā charitas vī dīr Am̄b. dīr forma oīm p̄tūtū: q̄ dat eis oīl effe formale meritoriu. Q̄ia q̄p̄e oīm p̄tūtū sine charitate plūbea fūt̄: sed p̄ charitatem fūt̄ aurea. Brā autē p̄go cora erat istālāta dīna charitate. iiij. Re. vi. Nūbil erat in tēplo q̄d nō auro tegere. q̄d vīoī sp̄lū erat figura brē p̄gīs q̄ est sp̄eale dīni tēplū

inextimabilis dignitatis Fo. CVIII

Fuit etiā gratia plenissima. Nam charitas re/
aliter ē ipsa grā: ut de Scōr*in.* iij. v*l' inse*/
pabili salte se iuice cōcomitant̄ charitas t
gra: sūm̄ alios doc. Tō ex pfectōe sue cha/
ritat̄ de q̄ iā p̄t̄ s̄. dixim⁹ h̄z etiā p̄f/
ctio excellētia grē in glosa p̄gic. P̄t̄ea/
hāc singularē grē excellētia i maria decla/
rat doc. Tho. i. iij. p̄t̄ sū. q. xvij. ar. v. sit
di. Quāto aliq̄ magi appropinqt̄ p̄to p̄
cipio in qlibet genere: tārō magi p̄cipiat̄
effectū illi⁹ p̄incipij. vñ d̄r. iij. ca. celestis
bierarchie. Quicq̄ angeli q̄ sunt deo p̄p̄is
q̄ores magi p̄cipiat̄ d̄ bonis dinis q̄ ho/
mīnes. L̄b̄s aut̄ ē p̄ncipiu⁹ grē sūm̄ dīnita/
tē qđe autoritatue: r̄ sūm̄ būanitatē mīste/
rialiter. iuxta illud Jo. i. B̄a t̄ p̄t̄as q̄ ie/
sum ch̄m̄ facta ē. Br̄a aut̄ p̄go maria p̄/
p̄ncipissima fuit ch̄o sūm̄ būanitatē. q̄ ex
ea accepit naturā būanā. id p̄ma ceteris
habuit grē plenitudine. Hec tho. Berii.
No decuit maria cōes h̄z grās nec p̄au/
cas q̄sum̄ gestabat i vtero: s̄ q̄qd sum̄
mū fuit in grā. B̄ abūdātissime possidebat
Hec ille. Patet igit̄ bēam p̄gine habuisse
maxima merito⁹ excellētia int̄ oēs rōna/
les creaturas: q̄ singulare habuit excellē/
tia spūalis dispositionis ad merendū ne/
cessarie: q̄ singulare acceptabilitatē tribu/
it opib⁹ ei⁹. Qui p̄cipue p̄p̄ excellentia sue
puritas: fidei q̄z t̄ charitati meruit ultra
oēm creaturam. Oēs em̄ creature rōnales
suis actib⁹ nihil aliud mereri p̄t̄ nisi di/
uersos grad⁹ felicitat̄ etne. Hec aut̄ i illo
glosa s̄ensu q̄ p̄ fidē angelo p̄sensit nūci/
anti dñica incarnatione. An q̄ eqdē cōsensu
nō solū habuit excellētē actu fidei: s̄t̄ excel/
lētissimū actu charitati: q̄sta ardentissimo
feruore dei dilexit t̄ ei p̄iuncta fuit vi nul/
la sufficiat creatura illō cogitare. Hoc in/
quā glosa afflens meruit extincionē fo/
mij: p̄matū ōbis: regni sceptru⁹ sup̄ oēs
creatura⁹ plenitudinē oīm grā: oīm vir/
tutū: oīm bonoz t̄ br̄itudinū t̄ fructuum
spūisci: t̄ oīm sciaz/macie altissime theo/
logieinterpretatio⁹ sermonū: spūs p̄pherie:
dilectionis spiritu⁹: grē sanitati meruit t̄
feciditatem i p̄gitate t̄ m̄nitatez filij dei:
no in merito p̄digni. h̄ en̄ qđ ē esse matrē
dei excedit oē meritu⁹. s̄t̄ bñ merito digni:
tē d̄t̄ bñs Bona. in. iij. di. iij. quo eriam
merito vir iustus meret̄ p̄ alio exaudiri. q̄a

sc̄ dign⁹ est. et sic etiā bñ p̄go meruit esse
mīr̄ dei q̄ digna fuit portare regem celoz.
Veruit vlt̄ illo glosa s̄ensu s̄. decla/
rato q̄ esset stella mar̄: porta celi: t̄ super
oia q̄ sit regia mie/ qđ ē nomē maiestatis.
iō etiā d̄ regina reginaz. **S**c̄da s̄ide/
ratio declaratur sublimitat̄ seu excellen/
tia merito p̄gis glosa est p̄ditio p̄p̄ie p̄
sonalis p̄ditionis. Sic em̄ d̄ doc. subtilis
in. iij. dist. xvij. meritu⁹ non consistit t̄m̄ in
actu elicit̄: sed aliq̄ mō in p̄ditōib⁹ p̄sone
sive sup̄positi elicit̄: actu. acceptatio em̄ di/
uina no solū respicit actu sed p̄ditōes acc̄
dētales sup̄positi elicit̄: actu. Et dat exē
pli de offeso rogado eq̄ grātiose a duob⁹
q̄cīt̄ t̄ magi dimittit offensam p̄p̄ rogat/
tionem vñ q̄ alteri⁹: puta si sit amic⁹ vel
aliquā tale. Hec ille Br̄a aut̄ virgo glori/
osa cōdīcōes habuit dignissimas t̄ p̄uale
gratissimas: et p̄cipue tres. vic̄z q̄a fuit p̄/
sona nobilissima: vt s̄. dictu⁹ est. ab oī t̄ p̄e
deo dedicatissima: etiā ad vtero matris. t̄
mīr̄ dei venerabilissima. Tō fuerūt e⁹ meri/
ta sup̄ oīm creaturaz merita nobilissima t̄
deo acceptissima: adeo vt nō solū p̄ seipsa
meruerit: sed t̄ p̄ his q̄ ad eam būlē t̄ de/
sore p̄fugit̄: merito inq̄ nō p̄digni. hoc
em̄ merito null⁹ oīno p̄t̄ alteri mereri n̄t̄
si solus ch̄is: q̄ solus est caput oīm iusto/
rū: sed merito p̄grui aut etiā merito digni.
Nec solum fuerunt deo accepta opa m̄ris
marie vt actualiter exhibita t̄ facta: s̄t̄ etiā
vt p̄uila a deo. Unde t̄ deuote contēpla/
do dicere possimus q̄ a p̄ncipio humani
generis omnes indulgētē facete būano ge/
neri p̄sertim populo illi a q̄ delēdit virgo
beata: facte sunt ei in reuerentia t̄ cōtem/
plationē h̄u⁹ dignissime virginis. Con/
stat eq̄dem q̄ ad̄ t̄ euia non solū mortēz
t̄ annihilationē pro culpa meruerat: n̄ec
eos diuina vlt̄o dimisit̄ ipunes n̄t̄ p̄p̄
p̄cipua⁹ reuerētia et singularissimā dile/
ctionem h̄u⁹ p̄uelle vic̄z beate p̄ginis ma/
rie de q̄ et in qua de⁹ dei fil⁹ natura būa/
nā assūmēt̄ regen⁹ būanū recōciliare dispo/
suit. Indulgit̄ igit̄ misericors de⁹ parentib⁹
p̄t̄is nec eos annihilationē in q̄z lūbis t̄ po/
tētia generādi sūm̄ rōnēm sciale hec bñdī/
cta p̄go fuit: ex q̄ nascitur⁹ erat p̄p̄. Pro/
pter hāc igit̄ rānobile: rādignā: rāt̄issimā
merito vir iustus meret̄ p̄ alio exaudiri. q̄a

De assūp. b. virgīs De excel. ier

transgressio. Gen. viij. Noe d̄ diluvio iun/ tatiōis. Erāt siqđē opatiōes marie supa/ dāre Gen. viij. Abraha d̄ rege cordolamor/ bundant meritorie p̄pt̄ tria. **P**ro p̄p̄i
Gen. xiiij. Isaac de h̄imnaele Gen. xxiij. Ja/ ri faciūt i psonis paupey: hoc ipa fēt i pso/ cob de etau. Gen. xxvij. Israelitici p̄lin d̄ egypto z ipa pharaonis manu. **E**to. xiiij. na ip̄p̄ dei. vitez nutriēdo dñm z p̄p̄is la/ d̄ mari rubro. ibidē. devitulō i detro Ero. crado vberibz: reclinādo in cunabul z alla/ xxij. de captiuitate babylonis Esa. xiiij. de hmōi faciēdo cū oī reuerēcia z diligēcia so/ captiuitate assyrioz. iiiij. Reg. xij. d̄ mani/ licita. **N**ota p̄bū Boñ. xl. dīs. j. dicētis. q/ bus diuersoy tyranoy. snabuchob. Dān. ip̄a h̄go 2stant s̄ p̄formando diuin volun/ iiij. z sic d̄ multis alijs i Dac. libris. Dañ/ tati libere filiu suū z ius qd̄ habebat in co/ uid de leonez vizo. j. Reg. xvij. z de golia offerebat p̄ p̄cōrnb. **O** q̄tiens nutritio/ ibid. z d̄ saule. j. Re. xvij. Et vt breui ser/ eū/ z querlādo cū eo cogitabat hoc. **P**ro ip̄/ mone oīa cōprehendā oēs liberatiōes z i/ time cōpaciēdo sup doloribz q̄s passurū/ dulgerias factas in veteri test. nō ambig/ erat libere filiu suū z ius qd̄ habebat in co/ deu feccisse. p̄ hui b̄ndictissime puelleue offerebat p̄ p̄cōrnb. **O** q̄tiens nutritio/ rētia z amore. q̄z in cunctis suis opibz de/ destinauit honorare. **S**i ḡad hanc h̄gine/ deuote p̄fugērīm p̄culdubio q̄cd̄ nre sa/ lutis p̄sonū puro corde petierīm? er̄ meri/ tis obtinebimus. **J**ō d̄ br̄ns Ans. Nihil/ certe vtili. p̄p̄ d̄ meo ria m̄ris ei? nihil/ q̄s salubri? **S**epe em audiūimus plimos/ boim in suis p̄iculis recordari noīs b̄c̄p̄/ giniis z ilico oīs p̄iculi malii euāsile. **G**e/ locior ei ē nōnūq̄ sal̄mōrato noīe z q̄p̄i/ uocato noīe ieu ynci fili ei? **E**t id q̄dēnt/ nō s̄ fit q̄ ipa maior eo sit aut potentior. **N**eq̄ em ip̄e magn̄ ē aut potēs q̄ illā: sed/ ipa p̄ illū. **Q**uare ḡsal p̄p̄mitio recordati/ one ei? q̄ fili sui sepe p̄cipiat: dicā qd̄ sc̄tio/ **F**il? qd̄e ei? dñs ē z iudex om̄ discernē/ magita singuloz. **D**ū iḡt ip̄e a quis noīe/ suo iuocato n̄ statim exaudit: p̄fecto recto/ iudicio h̄ fac iuocata aut m̄re sua: z si me/ rita iuocāt̄ nō merēt: merita tñ m̄ris in/ tercedit ut exaudiat. **H**ec ille. **J**ōȳr dicit/ Ber. sup D̄ill̄. ē. In p̄cul: i agustis: i re/ b̄ dubijs mariā cogit: maria iuoca: n̄ re/ cedat ab ore tuo: n̄ rececat a corde. **E**rv̄/ ip̄et̄s orōnis suffragiū ne deferas p̄uer/ satiōis exaplū. **H**ec ille. In h̄ q̄ppe n̄ parū/ nobisperadū ē i meriti h̄ur̄ clarissime ma/ tris q̄ si rāta fec dñs p̄ sola p̄uisioe suorūz/ merito. **V**t sup d̄ic̄t̄ enī ē fas dubitare q̄c/ qd̄ mēte pura petierīm? nos ip̄etraturos/ tantis ei? meritis ī actualē exhibitis z in/ dei recordatiōe acceptissimis.

Zertia p̄sideratio declara/ tiva sublimitatis seu excellētie meritorū sa/ cratissime marie ē p̄sideratio sueptual ope

ratiōis. Erāt siqđē opatiōes marie supa/ explicabile obiecti nobilitatē. **Q**d̄ em cte/ ri faciūt i psonis paupey: hoc ipa fēt i pso/ na ip̄p̄ dei. vitez nutriēdo dñm z p̄p̄is la/ crado vberibz: reclinādo in cunabul z alla/ hmōi faciēdo cū oī reuerēcia z diligēcia so/ licita. **N**ota p̄bū Boñ. xl. dīs. j. dicētis. q/ ip̄a h̄go 2stant s̄ p̄formando diuin volun/ tati libere filiu suū z ius qd̄ habebat in co/ offerebat p̄ p̄cōrnb. **O** q̄tiens nutritio/ eū/ z querlādo cū eo cogitabat hoc. **P**ro ip̄/ time cōpaciēdo sup doloribz q̄s passurū/ erat. **S**ed̄ fort̄ aī subtūp̄ dñandoy oēs/ possent saluari illū libez donare p̄ponebat/ **S**ed̄ p̄ter inextimabilē oēp̄. q̄litatē/ Hā s̄l actioni dignissime vacabat christus/ nutritio: z p̄cplatiōni sublimissime diuin/ mitatē ei? sublimis p̄cplando. **E**n pascen/ do filiu suū p̄z formā huānitatis: p̄secebat/ z ipa i alta p̄templariōe diuinitatis. **O** q̄ta/ suauitāz dulcedie pascebat cū vidēs filiu/ suūz nutriēs sciebat z cogitabat ip̄em cē dī/ filiu. q̄ta leticia p̄fudebat cor eūs cū s̄ete/ cordate filiu dei saluatorē mūdi et sp̄utā/ cto p̄cepisse z saluōp̄ ḡnitatis si gillo pepe/ risse. Ans. Nihil salubrius meditatioe p̄/ amoris q̄ feruebat h̄go m̄r in meditatioe/ filiu sui. Nihil iocundi sapore tanti gaudi/ q̄ multipli p̄secebat in codē z sup eundē fi/ liu suū. **H**ec ille. **E**t his aut̄ q̄ virūm q̄/ vitez h̄go glōsia excellētissima fuit in opibz/ vite actue z sil̄m opibz vite p̄templane/ assignat. **R**ō q̄rei festo assūptiois ei? legē/ euāgelij illō Luc. l. Intrauit iel? in qdā/ castel. z ē. Nam eti hoc euāgelij non spe/ ciat ad hanc h̄gine q̄ ad sensum historiāz/ seu līalem: optie tñ sibi cōpetit i sensu mys/ stico seu sp̄uali. **N**ā i martha vita actuāa/ maria dō magdalena vita p̄cplariā vī/ gnaf. Vteriusq̄ at p̄fectio z excellētia p̄les/ nissime fuit i h̄gine glōsia. **T**ertio p̄fīn/ compēhensiblē oēp̄ nōerostratē: q̄ ip̄ sine/ intermissione q̄cūq̄ faceret merebat etiā eo/ medēdo z dormiendo q̄r̄ dia ex charitate/ z p̄pter dñū faciebat. **E**rant aut̄ eius oēp̄/ ra multifaria z dia supercellenter deo ac/ ceptissima z meritorū. **S**p̄aliter tñ diffi/ guere possum̄ eius opera triplicia. **N**am/ qdām erant vite virginalis ordinationis atq̄/ p̄fectiva. **H**iero. ad chromacij et Helioz

dix. *Alii cōceptionē filij dei hāc regulam
virgo brā seruabat ut a mane vīcō ad ter/
tiā dījōni insisteret. a terciā vīcō ad nonam
teutriō opere occuparet.* Itēz a nona ab
orōne nō recedebat quicq; et angelus appa/
rebat de cui⁹ manib⁹ escā accipe solebat. et
sp⁹ in dei amore p̄ficiabat. *Hec ille. Et Am/
bio. li. de dignitate. Quid exēq̄ ciborum
gloriōmā officiorū redundantia: alter⁹ vī/
tra naturā sufficiſſe: alter⁹ ipſi pene nature
defiſſe.* Illic nulla int̄missa tpa: h̄ conti/
nuata ieiunia dies. *Etsi qñq; successiſſe re/
ficēti volūtas: cib⁹ plerūq; obv⁹ fuit qui
morē arceret: non q̄ delicias ministraret.*
*Dormire n̄ p̄i⁹ cupiditas q̄ necessitas fir/
it. Errn̄ cu⁹ q̄eseret corp⁹: vigilabat ani⁹:*
q̄ frequenter in somnis aut lecta repedit: aut
disposta gerit: aut gerēda p̄nūcias. *Hec
ille. Alia erant ei⁹ opa aliene cōmoditatis
ogatiā seu administratiā. Unū d̄ Hiero.
ieplā ad croma: et beliodoz.* De esca quā
demānu angeli vīgo accipiebat ipa reficie/
bat. q̄ ipa a potificib⁹ accipiebat paupib⁹
erogabat. *Hec ille. Dicitur etiā aliq⁹ q̄ ro/
tu illud aurū qd̄ magi obrulerūt/ paupib⁹
tribuit: adeo q̄ postmodū in purificatiōne si
habuit vī posse emere agnū.* Et sic pars
quō ceteri pderat tpa'l mīstrādo. s. subi/
dū r̄ale. Profuit etiā ceteri ministrando
bifūciū spūale. Hiero. ad cromaciū et heli/
odōnū. Sollicita erat circa socias/ ne aliq⁹
ex eis in aliq⁹ sermone peccass̄: ne aliqui in
inūrs aut in supbia. q̄ parē suā existeret.
*Hec ille. Instruxit etiā plen⁹ aplos d̄ my/
sterio dñice incarnationis qd̄ ipa pampli⁹
touerat. Hiero. ser. de assump.* Vīgo be/
ata intra chōp aplo⁹ post ascētiōne dñi ie/
su intrās et etiēs familiari⁹ de chōlū incar/
natiōne ac resūrēctiōne cu⁹ eis p̄tulit. *Hec
ille. Profuit etiā mīstrādo ceteri obsequiū
ponale. i. obsequiū apie p̄sonē. Ambli d̄
vīginitati. q̄relī glosa in aploq̄s fuerit/ scrī/
ptura diuina cōmemorat na et hūlior sacra
est ve a deo se co gnōvit electam: et statiz ad
cognārā suā in mortuā. p̄cessit: nō vīcō vt
ceplo credere q̄ iā crediderat oraculo. et
trib⁹ cu⁹ eamēnsib⁹ manst̄. Tanti aut̄ int̄/
vallo spis nō fides q̄rit: sed pietas exhibe/
tur. *Hec ille. Alia erant ei⁹ opa sue total/
mentis in deum eleuentia. Hiero. ad cro/
maciū et beliodoz.* Sine intermissione bñndi*

cebat deum: et ne fortasse i salutatiōne sua a
laudib⁹ dñi colleref. siq̄s eam salutabat. al/
la pro salute Deo grās iſidebat. *Hec ille*
*Itē sup illō Lu. j. Et exultauit ipus me/
us tc. de glo. in p̄sonā vīgis. Locū iſteno/
ris ani affectu in agēdīs grāz laudib⁹ of/
fero: rotū qd̄ vīno: qd̄ sentio: qd̄ discerno
in ei⁹ magnitudinē p̄cēplādā et ei⁹ p̄cep̄s
obseruādis impēdo.* In ipso rātū exulto q̄
terrena nō cum p̄spitas me nō exsollit.
aduersitas me nō tangit. sed illi⁹ sola sp̄i/
ritus me⁹ delectat memoria a q̄ salus erer
na sperat. Illi⁹ p̄petua diuinitatē lēatur:
cu⁹ concepcionē caro mea fecundat. *Hec
glo. Et Hiero. ser. de assump.* Queso siqua
sunt in vob⁹ charitatis viscera et pietatis: q̄si
derate q̄ feruecebat. ignore: q̄ dīderio estu
abat hec vīgo dū renolueret. anis cuncta q̄
audierat: viderat: et recongnouerat. Puto
q̄ q̄qd̄ cordis est: q̄qd̄ mens: q̄qd̄ virtu/
tis hūane: si totum exhibgas no sufficeret
vt cogitare valeas qnto indeſinēter antī/
abā ardore: quantis mouebat vot⁹ reple/
ta spūcto: quantis celestīū secrētoꝝ trāpoz/
tabatur incitament⁹. Forrassis q̄ p̄ mīmio
agiore in loco quo dñs sepult⁹ eſe d̄ int̄/
dūm eā hitasse credim⁹: q̄tū p̄is pascere
tur intern⁹ amor intuitib⁹. Sū nanc⁹ loc⁹
medi⁹ est hīcīcē dōtūt⁹: vt adire pos/
set: cius ascētiōnis vestigia et lq̄cū sepult⁹
re ac resūrēctiōis/ seu oīai in q̄b⁹ passus ē
inūsere. *Hec ille. Hec pauca de meritis
excellētissimis mar̄i dñi dixim⁹ q̄ pfecto
nobis inenarrabilia et inexprimabilia sunt.*
*Et sic dixim⁹ de iextimabili dignitate vir/
ginis mīris dei: q̄ est scđa p̄ncipalit⁹ rō su/
peri⁹ p̄posita p̄pter quā admirabant̄ angeli
in ei⁹ glōia assumptiōe: dicentes. Que est
ista q̄ ascendit de celo?*

Tertio p̄ncipalit⁹ dicam⁹ q̄ admirā
da fuit hec sacratissima vīgo anges
licis spiritib⁹ in sua assūp̄tōe ppter
incompābilē ſue ascētiōis sublimitatē
Fuit aut̄ hū⁹ ascētiōis virginis excels⁹
lētia ſeu sublimitas singularis: et ipſis an/
gelis et ſcīis oīo admirāda ppter tria.
Primo ppter loci p̄mittentiā.
Secundo ppter p̄sumatā gloriam
Tertio ppter noui gaudī expientiā.

Primo propter loci p̄emi